

ZŠ A MŠ OKNA: POUŤ OKNA - ŘÍP

O VELKÉM DOBRODRUŽSTVÍ MALÝCH ŽÁKŮ A ŽÁKYŇ

Liběchovský zámek

Nápad na Pout'

K prvotnímu nápadu uspořádat pro děti pout' nás přivedl fakt, jakým způsobem se učí vlastivěda. Neustálé dotazy v pracovních sešitech, kterými městy teče Labe a kde pramení Vltava, kde se tyto řeky stékají atp. Atlas je sice moc hezký vynález, ale reálný zážitek nenahradí. Ujít denně dvacet kilometrů znamená úplně jinak vnímat krajinu, maličkosti přírody, charaktery lidí, než když člověk profrčí celou republiku autem anebo i na kole.

Plánovat jsme začali už v zimě, měli jsme vymyšlenou trasu, domluvená levná ubytování ... a přišla koronakrize.

Během prázdnin jsme se rozhodli, že akci přece jen uskutečníme, a za čtrnáct dní vše přeorganizovali. Naštěstí nás odmítli jen v jednom ubytování. Dokonce se ozvali i sponzoři, takže rodiče za týdenní výpravu zaplatili jen dvě stě korun. Velké množství rodičů se také přihlásilo s nabídkou pomoci – dětem jsme hodně ulevili tím, že jsme jim nechali převážet věci na spaní a jídlo.

Rotunda sv. Vojtěcha a sv. Jiří na Řípu

Den první

14. 9. 2020

Předpověď počasí nebyla v původní verzi úplně příznivá. V pondělí měla dorazit studená fronta. Časem se z ní však stala fronta teplá (trochu záhada), a tak jsme místo deště a přízemních mrazíků očekávali spíše tropické noci.

V pondělí 14. 9. v osm hodin jsme se konečně sešli před školou. Padesát tři dětí, pět pedagogů jako přímý doprovod, plus další dva na zajištění servisu, a také jeden rodič, který po většinu času doprovázel svého syna Kiliána na invalidním vozíku (občas, když měl pracovní povinnosti, vypomáhal náš asistent).

První vyrazili ti nejmenší, výpravu uzavírali sedmáci. První úsek byl všem známý: po žluté turistické značce, po Poštovní cestě, pak se ve Žďárském lese napojit na červenou E desítku neboli Máchovu cestu. Pauzičky jsme dělali po

asi třech kilometrech, často v obcích, které děti znaly velmi dobře, protože v nich bydlí. Teď víme, kdo má jakého koně, kdo jakého psa.

Takto jsme prošli vesnickou památkovou rezervací Žďár s řadou výstavně opravených roubenek a se školou, která má krásnou historii a ošklivou současnost. Jaká bude její budoucnost?

Oběd proběhl na parkovišti pod hradem Houska. Některé děti poprvé zjistily, co je to ešus a že lžící se dá sníst úplně vše. Problém nebyl ani s pitím, protože speciálně kvůli nám majitelé otevřeli Hospůdku Na konci sil.

Když si někteří objednávali už třetí zmrzlinu, zvedli jsme se a kolem kaple Nejsvětější Trojice zamířili dále na jih.

Zaujal nás i tzv. Český kříž, který nás čekal při sestupu do dalšího údolí Kokořínska.

Čtyři kilometry do oběda

MŠENO - LIBĚCHOV

Den druhý
Doly Kokořínska

15. 9. 2020

Z padesáti tři dětí pokračovalo druhý den v Pouti na Říp 52. Snídaně byla opět v trávě za tenisovými kurty ve Mšeně. Paní knihovnice nám půjčila razítka z informačního centra, takže všichni si mohli vyzdobit credenciál, který v domácí manufaktuře každému vyrobila asistentka Mája. V deset hodin jsme se vydali dále na jih. Po nefrekventované silnici jsme došli k Františkově aleji a na okraj Sedlece a pak už postupovali zalesněnými údolími a Komínem do Kokořínské doliny. Před vstupem do lesů jsme poprvé v dálce spatřili náš cíl, horu, na kterou podle pověsti vystoupil Praotec Čech se svou družinou.

Na samotném Kokoříně jsme se dlouho nezdrželi, s prohlídkou se v plánech nepočítalo, ale razítko nám zapůjčeno bylo. I v kase zapomenutý mobil se včas vrátil ke svému majiteli. Obzvlášť menší děti si myslely, že už tohle byl ten slavný Říp. Před námi však ještě byly tři dny a více než šedesát kilometrů. Oběd nám ochotný pan Fridrich dovezl před kokořínský zámek.

Po krátkém úseku po silnici jsme opět vstoupili do lesů a kráčeli po modré značce nejprve Truskavenským a poté po žluté trase Zimořským dolem. Odpoledne se udělalo chvílemi nesnesitelné vedro a většině došly zásoby tekutin. Proto jsme nakonec zavolali do Želíz, jestli je aspoň otevřený bufet u kempu. Myslím, že jsme panu majiteli udělali slušnou tržbu. Chatky u stadionu v Liběchově byly trochu zklamáním.

Jelikož bylo teplo, velká většina účastníků si ustlala na trávě a opět přespala pod hvězdami. Obzvlášť pro ty, jejichž kamarádi si přidali vynikající čochku našeho asistenta Honzy, to bylo vysvobození.

Náměstí ve Mšeně

Kokořín

Kokořínskými údolími

CHKO Kokořínsko - patří k nejkrásnějším oblastem celých Čech. Krajina má kaňonovitý charakter, v severní části přechází v pahorkatinu, jsou pro ni typické pískovcové skály, z nichž mnohé vytvářejí rozličné tvary - skalní převisy, drobné jeskyně, výklenky a římsy. Zdroj: wikipedia.

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 1

Den první

14. 9. 2020

Od rozcestí pod Drnclíkem jsme po žluté a červené značce vyzkoušeli i zelenou a přes různé části osady Brusné došli do Lesoparku Debr. Někteří si odběhli k vyhlídce na Vrátnskou horu. Část proto, že pod skalkou byla keška.

Zajímavé je, že debř je starý český výraz pro údolí. Stejnojmenná ves je i u Mladé Boleslavi. Debr u Mšena byla však během první světové války vylepšena řadou turistických perliček – zmenšeninou hradu Kokořín, zvětšeninou muchomůrky červené, sochou Jana Husa, hřištěm, jezírkem a přírodním divadlem. Dnes dávnou slávu připomínají cedule informující o původním stavu. Na konci údolí jsou slavné lázně ve stylu art deco, bohužel v září i přes vysoké teploty paradoxně zavřené.

Zbývalo už jen vystoupat na náměstí a zjistit, jestli platí dohodnutý nocleh v klasické sokolovně. 40 korun za noc ve vlastním spacáku. Děti si rozestlaly a přes tenisové kurty prošly areálem na travnatou plochu, kde už byl připraven Petr s rohlíky, chleby, sýry, ovocem a zeleninou. Některým se podvečer tak líbil, že nakonec dali přednost spaní pod širákem. Hvězdná mšenská noc k tomu vybízela.

Keškování

Geocaching - je hra na pomezí sportu a turistiky, která spočívá v použití navigačního globálního družicového polohového systému při hledání skryté schránky nazývané cache (v češtině psáno i keš). Při hledání se používají turistické navigační přístroje či chytré telefony. Zdroj: wikipedia

Koupaliště ve Mšeně

Mělnický zámek z druhé strany Labe, kousek za soutokem s Vltavou

Zastavili jsme se například u milníku, který za druhé světové války označoval hranici mezi protektorátem a německou říší.

Původně jsme oběd plánovali v centru Mělníka, ale nestíhali jsme, takže jsme si s maminkou paní Kapounovou dali sraz v sadech Antonína Junka v Mlázicích.

Následující výstup do centra okresního města byl jednou z nejnáročnějších částí celé pouti, teplota se na sluníčku vyšplhala ke třiceti stupňům. Odměnou byla skoro desítka razítek v informačním centru a malé osvěžení ve vodní nádrži na náměstí. Krátký rozchod každý využil k doplnění tekutin. Společně jsme si prohlédli soutok Labe s Vltavou a další kus cesty.

Po překonání Labe jsme pokračovali podél Vraňansko - hořínského plavebního kanálu. Ten prochází rozsáhlou rekonstrukcí, a to včetně mostů, takže jsme na několika místech museli improvizovat, až jsme se nakonec na druhý břeh dostali po provizorní lávce v blízkosti základů starého mostu nedaleko Zelčína.

Právě v Zelčíně, nedaleko zooparku, jsme měli domluvené další ubytování. Pronajali jsme si několik chatků a také jedno týpí. Většina ale stejně spala pod širákem. Večer kromě opékání vuřtů zpestřila oslava Milanových padesátin. Dort, řízek i studená zmrzlina byly pro každého, pokud extrémně nezaváhal.

Pohled do credencialu

LIBĚCHOV - ZELČÍN

Den třetí

16. 9. 2020

Ve středu 16. 9. se celé výpravě opět podařilo vyrazit v deset hodin. Nikdo nevzdal, přestože předchozí etapa se nakonec ukázala co do počtu kilometrů jako rekordní.

Nejprve jsme zamířili k liběchovskému zámku. Kde jsou ty časy, kdy sem jezdily výpravy obdivovat asijské sbírky Náprstkova muzea. Po povodních se už nevzpamatoval. Obdivovali jsme aspoň zámecký park a nakukovali do oken.

V počínajícím vedru jsme vylezli ke kapli Sv. Ducha s vyhlídkou na Labe a komplex mělnických elektráren. Následoval sestup k řece a pochod podél naší největší řeky do Mělníka.

Ráno u liběchovského zámku

Kaple sv. Ducha nad Liběchovem

Výhled na soutok Labe s Vltavou

Credencial je průkaz poutníka na Svatojanské pouti do Santiago de Compostela (Camino de Santiago). Jedná se o malou knížečku, do které poutník dostává razítka v kostelích při cestě nebo v ubytovnách, kde přespává. Zdroj: Ultreia

ZELČÍN - CTINĚVES

Čtvrtý den

17. 9. 2020

Ráno 17. 9. se počet účastníků pouti ustálil na padesátce školáků, ale na dva dny se k nám přidala Zorka ze školky. Z mapy vypadala etapa méně záživně než ty předchozí, ale opak byl spíše pravdou.

Opustili jsme Zelčín a po cyklostezce vedoucí podél Vltavy jsme došli do Lužce nad Vltavou, kde jsme udělali krátkou přestávku na dokoupení zásob.

Vlevo tábořiště v Zelčíně, vpravo cesta podél Vraňansko – hořínského kanálu

Setkání se vzácnou užovkou hladkou (bohužel už mrtvou)

Výškový profil trasy

Podle mapy jsme vystoupali 935 metrů a 1053 sestoupali.

Zdroj: mapy.cz

NÁZOR

Co také řekli účastníci?

- Rosa:** Tak jsme si s Tondou říkali, že jsme rádi, že jsme šli. Bylo to super.
- Milan:** Jeden z největších zážitků mého života – ujít s padesátkou malých dětí sto kilometrů až na Říp.
- Pavel:** Já mám toho Milana rád, ale proč pořád tak jde.

Vinařtví v Jeviněvsi

Veronika: Bylo mi líto, když to skončilo. Šla bych klidně dál.

Nocleh v hostinci U Praotce Čecha ve Ctiněvsi.

Praotec Čech je prapředek, který podle českých pověstí přivedl svůj lid do země, která po něm byla pojmenována Čechy.

Zdroj: wikipedia

Pokračování čtvrtého dne

BLÍŽE K ŘÍPU

Za Lužcem jsme se vrátili k Vraňansko - hořínskému kanálu a při sbírání ořechů doputovali do Vraňan. I tam se opravoval most, ale dal se přejít. V Mlčechvostech na nás čekala paní Blanická s várniciemi plnými fazolového guláše. Úsek do Jeviněvsi byl snad nejkrásnějším, jakým jsme během týdne šli. Žádný asfalt moderních cyklostezek, žádné městské kostky, klasická polňačka. Přežili jsme útok monstra, které hnojilo zoranou půdu, a v dále spatřili krásný vinohrad s opravenou bílou stavbou připomínající sklípek. Sice to byl jen sklad nářadí, přesto jsme nelenili a v Jeviněvsi zjistili, komu nádherné místo patří. Chvilé vyjednávání a dětem se dostávaly informace o výrobě vína. Každý si mohl natrhat hroznů, kolik snědl nebo nacpal do krabičky. Dospělí mezitím nakoukli do sklípku a zjistili, v jaké fázi je čerstvý burčák.

Dvě stovky za vše, včetně času, se nám zdálo málo, ale pan vinař prohlásil, že pro něj je to investice do budoucna. "Však vy se ještě vrátíte," zadoufal.

Slibovali jsme dětem, že Říp budou mít celý den na očích, ale ve skutečnosti jsme za dřevěnou zvoničkou v Jeviněvsi vstoupili do lesa a stoupali k pozůstatkům hradu Jevín. Odlovili jsme kešku a Říp stále nikde. Zjevil se, až když jsme měli na dohled i Ctiněves. V této malebné podřipské obci jsme se ubytovali v zrekonstruovaném kulturním domě, jehož součástí je i hostinec U Praotce Čecha. Společné spaní v jedné místnosti znamenalo zhasnout už před desátou a dlouhý odpočinek před závěrečným výstupem.

Kája sklízí vinnou révu

CTINĚVES – ŘÍP – ROUDNICE NAD LABEM

Pátý den

18. 9. 2020

Nastal den D. Po již klasické společné snídani v takřka švédském stylu jsme si naposledy zabalili a z jihovýchodu se vypravili k vrcholu Řípu. Bájná hora sice není cíl, kterým by se horolezci chlubili ve svých deníčcích, ale my s sebou měli Kiliána na vozíku a jeho tatínek musel do práce. Právě od Ctiněvsi je Říp nejdivočejší. Děti, které kolegyním pomáhaly, zaslouží velikou pochvalu i tady v novinách. Chtěli jsme je vypsát jmenovitě, ale bylo jich tolik, že se bojíme, abychom na někoho nezapomněli. Nutno říct, že přítomnost Kiliána byla pro všechny velkou školou života. A to nás ještě čekala cesta s Českými drahami.

Když se nám po hodině a půl podařilo na kopec dostat, zamířili jsme nejprve do Rotundy sv. Jiří a sv. Vojtěcha, kde jsme si vypořádali výklad nervózního průvodce. Následoval raut u Chaty Říp. Milá paní, bývalá učitelka, nám uvařila polévku, usmažila řízky, a přestože jsme si původně pítí nezaplatili, naplnila nám šťávou plnou várnici. Na některé lidi jsme měli během pouti opravdu štěstí.

Bylo před námi posledních sedm kilometrů na nádraží v Roudnici nad Labem. Kolem rybníku Vesečák za Krabčicemi nebo Kratochvílovy rozhledny v Žižkových sadech. Nakonec se počet kilometrů ustálil na čísle 102. Samozřejmě nepočítáme kilometry, které se naběhaly mezi spacákem a záchodem, při vybíjené a dalších aktivitách. Cesta za zážitky, to je atrakce, kterou každému při zakoupení jízdenky poskytnou vlakoví dopravci v Česku. Ani my nebyli výjimkou. Na přestup v Lovosicích jsme měli tři minuty, přičemž souprava s ironickým označením rychlík přijela s osmnáctiminutovým zpožděním. Po naší intervenci na nás spoj do České Lípy čekal. Jen byl plný a průvodčí nás do něj nechtěla pustit. Nakonec nás zachránil Kilián, který průvodčí v lokálce obměkčil. Čekala nás hodina v roušce, slovy klasika: ve stoje na jedné noze, a ještě ne na své. Pár minut před šestou hodinou večerní jsme akci ukončili tam, kde začala, v Oknech.

NAPSALI O NÁS:

David Frei (českolipský publicista): *Kéž bych se s rodinou taky takhle mohl projít :-)* je to výzva pro příště!

Petra Honsová (maminka): *Zeměpis, vlastivěda v praxi, tyhle děti si budou celý život pamatovat kde je soutok Labe s Vltavou, co je kanál a kde stanul praotec Čech. Klobouk dolů a velká gratulace.*

Jaromír Dědek (tatínek): *Jsme hrdí na všechny. Jsme hrdí na to, do jaké školy chodí náš Ondra. Moc všem fandíme.*

Vladana Smrkovská (maminka): *Děti jsou hrdinové a učitelé ještě větší. Smekám klobouk a s úctou se klaním hluboko k zemi.*

KTERÁ VÝZNAMNÁ MÍSTA JSME PROŠLI?

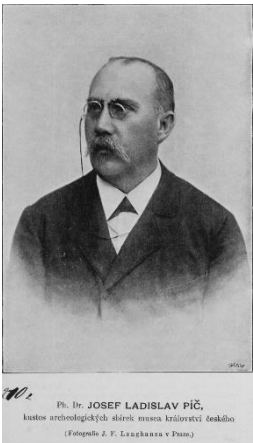
Vesnická památková rezervace Žďár
Vesnická památková zóna Kruh
Městská památková zóna Mšeno
Údolí Kočičina
Přírodní památka Stráně Truskavenského dolu
Zámek Liběchov
Městská památková zóna Mělník
Hořinský park
Přírodní památka Hora Říp
Kratochvílova rozhledna

Na prvním obrázku je náměstí v Mělníku, na druhém výhled z Kratochvílovy rozhledny v Roudnici nad Labem

KTERÍ RODÁCI SE NA TRASE NARODILI?

Augustin Heřman (korzár narozený ve Mšeně)
Josef Ladislav Píč (zakladatel archeologie narozený ve Mšeně, pokrevně příbuzný s Ondrou ze sedmé třídy)
Jiří Zahajský (herec narozený ve Mšeně)
Walter Fröhlich (docent z Liběchova, jako Žid zavražděn nacisty)
Viktor Dyk (básník z Mělníka)
Jan Jindřich Lucemburský (mladší bratr krále Karla IV., narozen v Mělníku)
Svatá Ludmila (babička sv. Václava se podle legendy narodila v Mělníku)
Jitka Čvančarová (herečka původem z Mělníku)
Lenka Bradáčková (vrchní státní zástupkyně je původem z Roudnice nad Labem)
Václav Viktorín (operní pěvec z Vraňan)

Na prvním obrázku je korzár Heřman, na druhém zakladatel archeologie Píč (zdroj: wikipedie)

Typický zvonovitý tvar Řípu má zvláštní stavbu. Temeno a boky hory tvoří pevný sloup třetihorního čediče, vlastně průnikový komín původní sopky, kdežto úpatí obklopuje čtvrtohorní obruba z volně nakupených čedičových balvanů, úlomků, drti a z navátých, převážně křemenných písků a vápnité spraše. Svým tvarem je Říp stolová hora s vrcholovou plošinou ve tvaru elipsy, jde o pozůstatek jádra třetihorního vulkánu, který se tyčil do výšky více než 1 km nad úroveň dnešního vrcholu. Zdroj: wikipedie.